

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ „ 36 „ „ 18 „ „ 10 „ „
In Străinătate: „ „ 48 „ „ 24 „ „ 12 „ „

— Articollii nepublicați nu se înapoiază. —

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENȚIA HAVAS Paris.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
— Scrierile nefranțate se refuză.

Pentru inserții și reclame redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DE LA ZIARUL STARK

Belgrad, 11 Ianuarie.

Comunicatul ministrului președinte, că actualul cabinet rămâne și pe viitor, a făcut o rea impresie în cercurile opoziției, mai ales în cele radicale, pentru că se consideră incompatibilă aplicarea în sens liberal a constituției celei noi cu vederile cabinetului Cristici, iar de altă parte speranțele radicalilor de a ajunge la cârmă se ved amânate pentru un timp nedeterminat. În cercurile guvernamentale se așteaptă o reconstruire provizorie a cabinetului. Se zice că ministrul lucrărilor publice, Boghicevici, va demisiona.

Astăzi s'a ținut în Topcider o serbare comemorativă militară pentru recucerirea Nișului. A fost față și regele.

Cetinje, 11 Ianuarie.

Prințul Nicolae are de gând să întreprindă, în iarna asta o călătorie la Petersburg, dar nu se știe încă anume când. Despre prințul Petre Carageorgovici se aude că se prepară să se mute în altă țară. E probabil, că prințul Petre se va stabili într'un oraș din Italia de sus.

Viena, 11 Ianuarie.

Ieri s'a început negocierile liniilor ferate Lemberg-Cernăuți cu guvernul român. Înțelegerea pare a fi sigură, așa că delegații vor putea să se întoarcă la Viena chiar săptămâna viitoare.

Belgrad 11 Ianuarie.

Monitorul oficial publică azi un ukaz regal, prin care reprezentantul de până acum al Serbiei la curtea din Viena, Milan Boghicevici, e pus în disponibilitate și consilierul Petronovici e numit ministru sârb la Viena.

Londra, 11 Ianuarie.

Ziarul Daily Chronicle primește următoarea știre: «Deprimarea morală sau posomorirea, de care suferă împărăteasa Rusiei de când cu catastrofa de la Borki, s'a agravat încă în zilele din urmă și inspiră mari temeri familiei impariale. Starea ei a luat acel caracter de boală, de care a suferit sora Tarinel, ducesa de Cumberland. Profesorul Botkin a sfătuit pe Tarul să trimeată pe împărăteasa la profesorul Leidesdorf în Viena.»

Viena, 11 Ianuarie.

Propunerile liniilor ferate Lemberg-Cernăuți către guvernul român sună, că acesta să plătească toată suma garanției în aur fără reținere ca rentă anuală; guvernul român despăgubește pentru casele de locuit și materialul ce există; casele sunt trecute cu valoare de amortizat de 130,000 franci; materialul costă 892,466 franci.

Berlin 11 Ianuarie.

Monitorul imperiului publică în fruntea fol următorul edict al împăratului către cancelarul imperiului: «Lubite prinț! A trecut și anul, ce ne-a adus mahniri așa de grele și pierderi ireparabile. Cu bucurie și cu mângâiere mă umple tot odată faptul că mă asistă cu credință și că intrăm în anul nou cu forțe noi. Din toată inima îți urez mulțumire și fericire și înainte de toate sănătate trainică și sper de la Dumnezeu că mi va fi dat încă mult timp, ca împreună să lucrăm pentru binele și mărirea patriei noastre.»

Berlin, 10 Ianuarie.

Foile fac cunoscut prin suplimente că nu s'a găsit caz de urmărire contra lui Geffken. Toată lumea discută acest fapt. Foile conservatoare nu și, spun părerea; liberalii zic, că Bismark a comis o mare greșală în raportul său afirmând, că sa este o calamitate a imperiului Frideric în cazul neautenticității memoriilor, sau s'a făcut abuz de ele. Berliner Tageblatt zice, că Geffken a suferit un arest preventiv de 99 zile și încă odată lumea a văzut că mai sunt judecatori în Germania. Acesta e lucru mai însemnat în toată afacerea și e îmbucurător pentru orice patriot. Memoria împăratului Frideric se arată în lumina cea mai strălucită față cu toate ponegririle.

București, 2 Ianuarie 1889

Să se dea pământ țăranilor?

Eată cum pledează un bătrân amic al nostru de la țară pentru afirmativa acestei întrebări. Ceea-ce noi ne place, abstracție făcând de unele generalități economice ale autorului care nu sunt în cadrul nostru de vederi, este partea care dovedește un interes viu pentru soarta țăranului

Când auzi că în România, care are 24 milioane pogoane pământ, din care 16 milioane pământ de arătură, fânețe și pășuni; când auzi că în România sunt aproape 5 milioane locuitori, adică abia 40 de locuitori pe km. p. sau un locuitor la 5 pogoane sau 2 $\frac{1}{2}$ fălci, și când chiar din aceste 5 milioane abia 2 $\frac{1}{2}$ sunt agricultori, când auzi că față cu aceste date, în România sunt locuitori, sunt cetățeni, cari n'au pământ, un fior te cuprinde de existența acestui fapt. Unii posedă mii de fălci, iar alții nici un loc de casă măcar, nici pământ cât un strat pentru a și semăna și cultiva porumb!

Pământul, această mare și întinsă proprietate, în curgerea veacurilor, după multe și îndelungate schimbări și prefaceri în omenire, circumscrindu-se în diverse confinii, prin formarea naționalităților și constituirea Statelor, a luat numirea de proprietate națională; de aci: pământul României, pământul Franței, pământul Rusiei etc. Teritoriul unei națiuni este dar proprietatea națională, este domeniul său comun. Eu cred că fiecare cetățean, și cu atâta mai mult populațiunea agricolă rurală a țării, are drept, în proporțiune cu nevoile sale, la o porțiune din acest domeniu necesar hranei sale. Eu cred că pământul, față cu omenirea, este un drept natural al omenirii, ca și aerul, căldura, lumina etc.

Individul nu este decât proprietarul produselor pământului, căci acestea sunt rezultatul muncii sale, la care conlucrează încă și agenții naturali; plus munca și îmbunătățirile sociale, cari dau valoare acestor produse.

Nu este aci locul de a arăta cum s'a format proprietățile mari în genere, nici cum micii proprietari, au fost treptat-treptat deposedați și reduși la starea de șerbi, plătind în urmă cu munca lor dreptul de a și avea loc de casă și pământ de hrană,—și chiar aceasta în condițiile ce i-le prescrieău proprietarii.

Eu cred că la originea Statelor, toți locuitorii, erau proprietari sau că pământul era comun, iar deposedarea lor a urmat cu timpul, fie de către Stat fie de către clasele dirigitoare, folosindu-se de dreptul forței; voi adăoga dar numai în treacă că Statul prin diferitele sale forme, barbare, semi-barbare sau civilizate mai întăi, fie prin cuceriri, fie prin

ocupății, și-a însușit cea mai mare parte din pământ; apoi parte din acest teritoriu, din acest domeniu, s'a dat acelor cari conduceau Statul, nobilimeii, oligarhieii, cum s'ar zice, constituindu-se în mari proprietari, în mari feudali; așa că poporul, mulțimea, deposedată treptat de pământ, era numai tolerată să locuiască pe aceste proprietăți fie a Statului, fie a marilor proprietari sau feudali, plătind cu munca lor acest sacru drept de locuință și hrană. Istoricul feudal și embaticar este proba cea mai evidentă.

Este adevărat că se vede în istoria popoarelor că Statul, în urma unor războaie, da pământ și fiilor armatei și soldaților. Asemenea fapt există chiar în istoria țării noastre, în timpul lui Alexandru cel Bun, Stefan cel Mare, Mircea Bătrânul, etc. formând moșnenii sau răzeșii noștri de astăzi. Moșnenii formați puterea și vitejia armatelor lui Stefan cel Mare, Mircea Bătrânul, căci apărând țara, își apărau casa și moșia lor. Ei se luptau pentru moșie și lege, cari simbolizau: țara, legile, credința, toate drepturile și instituțiile țării. Nu știu însă cum se face că acei ce formați, așa zisa elită a Statului, au rămas mari proprietari, fie chiar prin pământuri date de Stat, adică de Domn, căci în acele timpuri, totul se concentra în Domn, iar moșnenii sau răzeșii s'au stins mai cu totul. Așa, în țară la noi, sate întregi erau, până cu v'ro 40 de ani în urmă, numai de moșneni; astăzi însă sunt toate proprietăți boierești; și dacă au mai rămas aci, câte un cătun răzeșesc apoi chiar prin aceste cătune, se întinde câte o șurină boierească, până prin grădinile, ogoarele răzeșilor.

Este proaspăt în memoria fiecăruia, cum s'au distrus acele răzeșii, cum răzeșii s'au pierdut vechile lor pământuri și proprietăți.

Apoi dacă cercetăm domnia Fanarioșilor, vedem lămurit modul rapace, cum cei mai mulți s'au făcut mari proprietari.

Când acestea, și altele încă, au fost mijloacele înjghebarii marilor proprietăți, și când pământul unei țări este o proprietate națională, care ar fi motivul ca sătenii muncitorii de pământ, să nu aibă nici pământul de hrană?

Lăsând de o parte mijloacele prin care s'a format marea proprietate, ne lovim de obiecțiunea marilor proprietari, cari zic: noi suntem stăpâni pe proprietățile noastre, suntem stăpâni din neam în neam; avem drepturi de moștenire, noi nu putem da din pământurile noastre sătenilor; n'are de cât să le dea Statul, căci a lui este datoria.

Să nu creadă marii proprietari, că voesc a le impieta drepturile și

că aș propune să li se micșoreze sau rotunjească proprietățile gratuite, ori pe nedreptul: acte de asemenea natură sunt acte mari de reforme sociale, cari când vin, nu li se poate opune nimic și nimeana, iar înțelepciunea guvernelor stă ca să prevină asemenea comotțiuni și să aducă reformele și îmbunătățirile pe calea lentă și evolutivă.

Din fericire, pentru mult timp marii noștri proprietari n'au a se îngriji, că li se vor micșora proprietățile, ori că va veni încă un 2 Mai.

Statul nostru are întinse domenii pentru a improprietări pe toți sătenii lipsiți de pământ și în caz, când nu ar fi îndestulătoare, el va cumpăra pământuri de la marii proprietari ori de a stabilimentelor publice și le va da sătenilor. Dar, să admitem cazul, că Statul nostru n'ar avea destule domenii; ar urma de aceea, să se păstreze o astfel de stare de lucruri, unde unii să aibă mii de fălci, iar alții nimica, lăsându-i în exploatarea proprietarilor, lăsându-i fără mijlocul de hrană; lăsându-i să provoace revolte sau să și părăsească țara?

Pământul ce s'a dat și ce se va da sătenilor, fie luat de la Stat, fie luat de la proprietari, nu li se dă de pomană ci cu plată.

Doi Mai n'a fost o improprietărire gratuită, ci o răscumpărare a clăcei, răscumpărare pe care au plătit-o cu bani fie-care dintre cei improprietării. Meritul Statului este că a venit și a sfărmat împotriva proprietarilor de a lăsa ca clăcașii să se răscumpere, dorind să și aibă necontentii iobagi, șerbi pe moșia lor. Tot așa și celor ce li s'au dat pământuri și în urma legii din 1864, ei le-au plătit și le plătesc.

În resumat, sătenilor lipsiți de pământ, adică acelei mari majorități a locuitorilor țării, cari se ocupă cu agricultura, să li se dea mijloacele de a avea pământul lor propriu necesar existenței și hranei lor.

Un mare principiu încă pune Statului și marilor proprietari îndatorirea de a da pământ sătenilor, de a-i face mici proprietari; consolidarea Statului și țării naționale; trebuie să legăm pe sătean de pământ, trebuie să știe că el este proprietar pe bucatăia sa de pământ necesară existenței sale.

Săteanul avându-și locuința pe pământul său, îngrijind și cultivând proprietatea sa, care i dă hrană și existența, o va iubi, se va alipi de ea. Ori-ce pericol venit asupra țării l va considera ca venit și asupra micii sale locuințe și proprietăți, va lupta, va apăra țara cu aceeași bună-voință, sacrificiu și eroism ca și cum și ar apăra mica sa moșioară; el va privi în mica sa proprietate, ma-

rea moșie: țara, patria. Cum voiți că acele mii de săteni, cari n'au nici loc de locuință, nici pământ de hrană, să se îngrijască de pericolele ce-ar veni asupra țării, când știți că n'au nimic de apărut, doar osemintele părinților îngropate într'un pământ, ce nu este al lor; într'un pământ unde n'au proprietatea lor, locul lor necesar de existență și de hrană. Să și cumpere pământ de hrană vor zice mulți de proprietari, arendași. Foarte bine; dar munca de un an nu i ajunge să plătească măcar chiria acestui pământ și celelalte angarale și nevoi! Și apoi, dacă este să și plătească cu munca pământul, e indiferent dacă acest pământ îl va plăti în România sau aiurea, căci nu este de-cât o închiriere. Deși sub raportul progreselor agricole, suntem în urmă, totuși suntem o țară curat agricolă; până vom înființa și desvolta diversele industrii mari, trebuie să facem ca fie-care sătean să aibă pământul său propriu, luând măsură ca să l cultive în mod îngrijit și cu tendința de dezvoltare și practicare a micilor industrii agricole.

I. N.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE

—13 Ianuarie 1889—

Hanovra, 12 Ianuarie.

12 tunuri calibru mic s'au trimis la Gesteunde, pentru a fi imbarcate pentru Africa Orientală unde vor servi trupelor căpitanului Weissmann.

Londra, 12 Ianuarie.

Un articol al ziarului Times constată că Germanii sunt respunzători de revoluțiunea din Uganda prin procedările lor atâțătoare în Africa.

Berlin, 12 Ianuarie.

Monitorul Imperiului publică știrea logodnei principelui Frederic Leopold de Hohenzolern cu principesa Luisa de Schleswig-Holstein.

Haga, 12 Ianuarie.

Starea regelui Olandei s'a agravat.

Brixleea, 12 Ianuarie.

Banca națională a Belgiei a redus scontul său la 4 $\frac{1}{2}$ %

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a

BALUL CURȚII

Rareori balul de 1 Ianuarie a fost mai briliant decât cel de aseară.

Sala Tronului la început s'a populat cu incetinime din cauza asprimei extraordinare a timpului și a dificultății de a și procura publicul trăsuri închise. La 10 și jum. însă, sârbătoarea era în tot plinul ei și privirea ce oferea era în adevăr seducătoare.

Maș antai s'a format lângă Tron cerc la care au fost admiși membrii corpului diplomatic, ministrii români, și demnitarii cei mari ai Statului cu d-nele lor. MM. LL. au intrat la 10 și jum. ore și au început a se întreține cu fie-care din persoanele prezente; în urmă, ridicând ședința, au intrat în sala cea mare și de îndată a început danțul.

Regina purta un costum de o splendoare uimitoare; rochia era de stofă românească albă, lamată cu argint, mantaua de Curte de satin împodobită de Struț alb, ear vîlul ce descindea de pe cap era de cel mai fin borangic. Rochia toată era presărată de safiruri și rubine; corsajul acoperit de o întreită rivieră de diamante, ear pe cap M. S. avea o coroană de familie stil ev

meziu, giuvaer de o inestimabilă valoare și pe care Suverana o purta aseară pentru prima oară. Toate detaliile acestui strălucit port erau combinate cu o artă nespūsă.

În asistență am văzut pe d-nele de Bülow, de Coutouly, de Vacken, Raypovitch, Vlassoff, Douroutti, de Poppen, lady Lascelles, din corpul diplomatic; d-nele general Manu, P. P. Carp, general Fălcoianu, Alexandrina Grădișteanu, Elena Ferechide, M. Șutu, Zoe Sturdza, Elena Cornescu, principesa Alexandrina Ghica, general Arion, Maria Ferechide, G. Filitis, C. Stoicescu, A. Socec, Crisenghy, dr. Stoicescu, Simu, colonel Palade, Stolojan, Cristescu născută Dobrescu, Sergie Voinescu, Crisovelony, Moroianu, Holban, Dim. Popescu, S. Sihleanu, Wachmann, Ghica Comănești, G. Lahovari, Caracostea, Cleo de Laptew, Vidrașcu, Protopopescu Pache, și d-șoarele pr. Știrbei, Cornescu, Florescu, Ghica Comănești, Seculici, Locusteannu, Popovici (Mehadia), Gollineanu, Filitis, Fălcoianu, I. Văcărescu, etc.

După supea a început cotilionul, plin de cadouri și de surprize, la care M. M. L. L. au asistat până la ora 4.

Se vorbește că o nouă serată dansan va avea loc în cursul acestei luni la palatul regal.

Inalt Ordin de zi de 1 Ian. 1889

Ostași,

„Vași atras în rederea Țerei și a „Mea prin disciplina și împlinirea datoriilor către Patrie și Tron.

„Urmași fără șovărie pe această cale, arătând ost-fel că sunteți „demni de recunoștința Țerei și că „jertfele ce s-au făcut pentru armată „nu sunt zadarnice.

„Eu, din parte-Mi, vă păstrez ne-„schimbata Mea dragoste și îngrijirea „cea mai vie ce pururea am pentru „scumpa Mea armată.

„Oficieri, sub-oficieri și soldați: vă „urez ani mulți și fericiți“.

Dat în București, la 1 Ianuarie 1889,

CAROL

CRONICA ZILEI

D. D. Apostoliu, directorul prefecturii județului Neamțu, este autorizat să ia parte la operațiunile consiliului de revizie al recrutării pentru contingentul anului 1889, în locul d-lui prefect care e bolnav.

D. Const. Moinescu, licențiat în drept de la facultatea din Paris, este numit în funcțiunea de administrator la plasa Tulcea, din județul Tulcea, în locul d-lui Ursache, care se transferă în aceeași calitate la plasa Mangalia, din județul Constanța, în locul frământat vacant prin încetarea din viață a d-lui Sc. Filii.

D. George Murgescu, fost sub-prefect, este numit în funcțiunea de sub-prefect la plasa Vedea-Olt, din județul Olt, în locul d-lui Dionisie Crișănescu, demisionat.

D. Costache Chivu, fost director de prefectură, este numit în funcțiunea de sub-prefect la plasa Marginea-de-Jos-Orașul, din județul Râmnicu-Sărat, în locul aflat vacant prin demisiunea d-lui Al. M. Nicolau.

Sunt numiți și înaintați în administrația județului Râmnicu-Sărat:

D. G. Christescu, fost grefier de tribunal, în funcțiunea de sub-prefect la plasa Grădiștea-Râmnicu-de-Jos, în locul aflat vacant prin demisionarea d-lui I. Dimiu. — D. V. C. Petrescu, actual șef de birou în cancelaria prefecturii, în funcțiunea de polițaiu al orașului Râmnicu-Sărat, în locul aflat vacant prin demisionarea d-lui A. D. Sisea. — D. G. Paraschivescu, fost ajutor de sub-prefectură și actual secretar al poliției, în funcțiunea de șef de birou în cancelaria prefecturii, în locul d-lui V. C. Petrescu, înaintat.

S'a aprobat votul dat de consiliul comunei urbane Iași, în ședința sa de la 10 Decembrie 1888, de a se modifica art. 3 din regulamentul comunal din 28 August 1868 pentru speculanții de gaz, păcură și fin, introducându-se dispozițiunea că autoritatea

comunală va avea facultatea, cu avizul serviciului tehnic al orașului, de a autoriza depozitarea și a unei câtimii mai mare de gaz de cât cea prevăzută la sus-zisul articol, când magazinele se vor constata că sunt în afară de ori-ce pericol de incendiu.

D. Aureliu N. Balaban este numit în funcțiunea de ajutor la sub-prefectura plășii Cotmeana-Găleşti, din județul Argeș, în locul d-lui Teodor Rădulescu, care rămâne în disponibilitate.

D. Costache I. Fotescu s'a numit membru în comisiunea interimară a comunei urbane Câmpina din județul Prahova, în locul d-lui Niță Stănescu.

Sunt numiți membri ai ordinului *Coroana României*:

In gradul de Comandor: d. Diamandi (I. G.), prefectul județului Tutova.

In gradul de Cavalier: d. Apostolescu Valenianu (C.), fost șef al poliției orașului Ploesti; d. Grecescu (Ion D.), șef al poliției orașului Craiova; d. Pascu (Theodor), șef al poliției orașului Bêrlad; d. Popescu (Costache), directorul prefecturii Tutova; d. Nicolini (Alfons), directorul prefecturii Covurluii.

D. Bociță (Nicolae), proprietar din Botoșani, este numit membru al ordinului *Coroana României*, în gradul de cavalier.

Consiliul județian de Ilfov, în sesiunea extraordinară în care a fost convocat, a ales:

In biroul consiliului, pe d. Pyrus Vlahuți, președinte; pe d. Alexandru Dumitrescu și Petriche Rîureanu, vice președinți; pe d. d. G. Iavoranu și Dedu Menelas, secretari.

In comitetul permanent, pe d. C. Stoienescu, inginer, președinte; pe d-nii Emanoil Băleanu, C. Nicolescu Dorobanțu, membrii; pe d. d. Haralambie Gheorghiu, C. Mănculescu, Nae Budișteanu, supleanți.

D. R. Micescu, administratorul plășii Măcin, luând inițiativa a se da un bal în orașul Măcin, în folosul copiilor săraci și silitorilor de la toate școlile publice din acea plasă, a trimis pentru elevii orfanii de la școala de băieți din Isaccea șase costume cari s'au distribuit în ziua de 23 Decembrie, cu care ocaziune s'a dat și trei costume elevilor turci de la acea școală, cum și trei fesuri luate din banii adunați de la diferite persoane.

La Oravița în Banat s'a jucat prima operetă română „Craiu nou“ subiect de Alecsandri și muzica de regretatn compozitor bucovinean Ciprian Porumbescu. Despre rezultatul acestei reprezentațiuni vorbește următoarea telegramă:

„Craiu nou“ a avut un succes strălucit, teatrul a fost îndesat în toate colțurile, a trebuit să se mai pună scaune deosebite. Publicul a aplaudat mai toate numeroasele, diletanții au fost la înălțimea lor, veselia lor n'are margini. Vă felicităm din inimă; umbra lui Ciprian Porumbescu poate fi mângâiată. Musa lui nu va peri.“

Dr. Vuia.

Calendarul Silviculturului

Lucrările din luna Ianuarie

(Urmare și fine)

Lucrări de ameliorare și întreținere. — *Construcțiunea căilor.* — De și în pădurile noastre până azi nu s'a cunoaște a se fi construit drumuri artificiale, cu toate acestea presupunând că se află, vom arăta foloasele ce rezultă din existența lor și modul de procedare în a le construi.

Reaua stare a căilor mărește dificultatea și cheltuiala transporturilor; căci dacă drumul este rău și desfundat, dacă presintă obstacole în suire sau coaste prea repezi, trebuie neapărat a mări forța de tragere și a micșora mersul. Este dar de cea mai mare importanță a da întreținerii tuturor căilor servind în prezente sau trebuind să servească în viitor la scoaterea produselor,

îngrijiri continue. Cheltuiala făcută pentru a îmbunătăți drumurile dintr-o pădure este cea mai folositoare ce poate face proprietarul ei. Drumurile bune și ușoare întind cercul de consumațiune, măresc concurența și fac ca scoaterea produselor să fie repede și desfacerea lor cu folos.

De altă parte, economia pe care buna stare a drumurilor o dă în cheltuiala transporturilor, se adăogă mai întregă la prețul lemnelor, fiind că cu mai puține vite se transportă o greutate mai considerabilă și să face transporturi mai dese, ceea ce oă în același timp economie de timp și de frăț, două din elementele sumei de câștig din mărfa care nu dobândesc o valoare utilă de cât prin concursul muncii omului și al vitelor ce și asociază la această muncă. Pentru ce proprietățile vecine de drumuri, canale ați (făcând abstracțiunii de locul de consumare) mai mult valoare și dau un mai mare venit, comparativ, cu cele cari sunt în depărtare? Pentru singurul motiv că produsele lor sosească la locul de desfacere cu mai mică cheltuială de transport. Dar dacă drumurile rele lungesc distanțele, drumurile bune le scurtează. Adesea se pot vedea două păduri având o producțiune materială egală, de o potrivă depărtate de același centru de consumație, dar având spre ași duce aci produsele, una drumuri bune cea-altă rele, diferind de 20, 30 și chiar 40% în venitul lor, — această diferență rezultă cu totul din excedentul cheltuielilor de transport pe cari le ocazionaază drumurile rele. De aci se vede cum buna sau reaua stare a căilor de comunicație influențează cu deosebire asupra venitului pădurilor: a le îmbunătăți este a spori venitul acestora.

Nu este, însă, destul de a întinde pietriș pe un drum rău pentru a-l aduce în bună stare: procedând astfel s'ar face cheltuieli zadarnice, fără a obține un rezultat satisfăcător. Nu se poate avea drumuri bune decât dându-le un pat solid și păzindu-le, prin o pantă generală sau prin o bombament indestulător, de băltațe și de infiltrarea apelor din pliu.

Patul este solid naturalmente, când calea se găsește pe un sol calcar sau granitic, amestecat cu pietriș sau fragmente de petre: în acest caz, împietrirea poate fi mai puțin groasă, dându-i-se de la 10 la 15 centimetre.

Când patul, din cauza naturii terenului, nu poate avea o mare soliditate, se dă împietrirea cel puțin 15 la 20 centimetre de grosime.

Dacă drumul este în umplutură, trebuie lăsat să se bătorească înainte de a construi împietrirea: această bătătorire nu poate fi completă decât lăsând pămenturile să-pate la efectul apelor din ploae. Se mărește soliditatea umpluturii și să reducă bătătorirea ei, de se va avea grije a face umplutura prin strate succesive de mică grosime (de la 15 la 20 centimetre), pentru că circularea roabelor sau căruțelor întrebunțate la terasament și umbtelul lucrătorilor făcându-se a se simți pe fiecare strat separat, rezultă de aci pentru pămenturi un fel de bătaie care întărește umplutura.

Când drumul este în săpătură, solul este de ordin solid și împietrirea poate avea loc îndată ce terasamentele sunt terminate și chiar gradat cu facerea terasamentelor.

Se întimplă cu toate acestea câte o dată ca săpătură să conducă nivelul drumului pe o bancă de argil, care ar fi un obstacol permanent solidității de nu se va lua măsură de îndreptare. Trebuie în acest cas a scăpa mai mult forma de împietrirea pentru a întinde mai întâi un strat de nisip sau pe pământ cu basă silicioasă de cel puțin 15 centimetri în grosime, care trebuie bătut puțin și pe care să verse în urmă petrișul; sau a pune în lipsă de nisip un strat de petre late peste cari să depun cele sfărâmate. Fără această precauțiune, apele cari să strecură prin împietrirea negăsină scurgere în pămentul argilos sau glodos al formei, să opresc aci, desfundează pămentul, și dacă atunci au loc transporturi mai grele, petrele sunt împinse de roate în sub-sol unde dispar. Să înțelegă că pentru executarea acestui drum adâncimea formei împietrirea trebuie să dea loc stratului de nisip. Ast-fel, dacă straturile de nisip, și de petre sfărâmate trebuie să aibă fie care 20 centimetri de grosime, să va scăpa forma pe o adâncime de 40 centimetre.

În terenurile nisipoase și umede, unde coaja superficială a solului să află pe argilă, și unde piatra este rară, să fac drumuri de nisip. În acest scop se sapă pe lățimea ce trebuie să ocupe calea de circulație, o formă de 30 centimetre adâncime aproape, în care să așează mică fascine, bine legate între ele apăsată într-un singur rând în formă, și pe cari să întinde un strat de nisip. Să poate da fascinelor 10 centimetre de diametru, și stratului de nisip 20 centimetre de grosime. Aceste drumuri costă puțin și durează mult timp. Să întrețin înlocuind fascinele usate și restabilind stratul superficial al nisipului.

Construcțiunea economică a drumurilor în păduri nu poate fi complet tratată în cadrul restrâns al calendarului. Sătuim dar pe proprietarii particulari cari n'au destulă experiență pentru acest soi de lucrări și cari ar avea de executat drumuri a căror construcțiune întimplă dificultăți de pante și terasamente, a confia direcțiunea saă cel puțin studiul lucrărilor unui om de artă, care va să se restrângă în pante dulci, a compensa în terasamentele cubul săpăturilor și al umpluturilor, a nu transporta inutil nici o cantitate de pământ și a face ast-fel mai bine și mai economic.

Nu vom limita a termina indicațiunile cari preced prin următoarele principii generale.

Suprafața unui drum trebuie să prezinte tot-deauna un bombament regulat dând, cu începere de la axă, o pantă în curmeziș de 2 la 3 centimetre pe metru. O mai mare pantă ar putea avea inconvenientul de a atrage fără voie pe vârlul bombamentului circulația trăsurilor, cari urmând în acest caz continuu aceeași direcție, vor da născere repede la o mulțime de gropi.

Pentru drumurile în umplutură, șoseaua fiind tot-deauna d'asupra nivelului solului șanțurile laterale de scurgere sunt inutile. Pentru drumurile în săpătură, dominate prin urmare de cele două laturi prin talusele tăeturii, este indispensabil de a deschide șanțuri cari să primească apele drumului și să le scurgă afară din zona sa. Pentru drumurile pe coaste, având de o parte un talus superior și de cea-altă parte un talus inferior cari le susține, nu trebuie deschise mici șanțuri de scurgere de cât numai de partea talusului superior.

Șanțurile ce servesc pentru uscarea drumurilor, variază în adâncime și lățime după pozițiunea ce ocupă; puțin largi în terenurile în pantă, fiind-că apele nu se pot opri aci; mai largi în câmpie pentru motivul contrar. Pentru ca un șanț să fie deschis în bune proporțiuni, trebuie ca adâncimea sub coardă și lățimea sa în fund, să aibă fie-care a treia parte din deschiderea sa. Astfel, un șanț de 1 metru de lățime va avea 0m,33 pe fund și 0m,33 de adâncime, un șanț de 1m,50 de deschidere va avea 0m,50 de adâncime și 0m,50 pe fund, cea ce va da celor două taluse o pantă regulată și dorită de 45 grade.

Forma împietririlor trebuie să prezinte la suprafața același bombament ca drumul. Grosimea împietrirea va varia după calitatea pietrelor de cari se dispune. Mică, când fundul este solid și pietrele silicioase, va trebui mărită când pietrele sunt calcare. Pietrele aduse de ape, de formă rotunde, trebuie sfărâmate, altfel roatele le mișcă din loc fără a le bătătorii și împietrirea nu să fixează. În general, toate pietrele de întrebunțat în împietrirea trebuie zdrobite în mică bucăți. Această grosime este determinată de ordin prin uninel cușdiametru de 5 la 6 centimetre prin care trebuie să treacă pietrele tari, și de 7 la 8 centimetre de diametru pentru pietrele gelive.

În fine vom spune că este important în traseul drumurilor, de a evita pantele mari cari fac transporturile penibile și reduc avantajele construierei lor. Pantele dulci, acele adoptate azi ca maximum pentru căile naționale nu trec peste 5 la 6 centimetre pe metru curent.

Întreținerea drumurilor. — Se astupă pe drumurile frecventate gropile deschise prin circulațiune; se îndreptează pantele în curmeziș cari conduc apele în șanțurile laterale sau pe talusurile de umplutură; se destupă șanțurile umplute cu apă provocându-i scurgerea; se destupă podiscele unde inomolirea împiedică scurgerea apelor; să completează cu pietriș părțile desfundate ale împietrirei.

Exploatațiuni. — În timpul zăpezii și gerurilor mari, se va înceta tăierea pentru a se ocupa numai cu fasonarea lemnelor.

În terenurile umede și argiloase se va profita de înghețurile pentru a efectua transporturile și descărcările. De și în cele-altale soluri ele pot avea loc mai în ori-ce timp este cu toata acestea folositor a le face în timpul toamnei, fiind că lucrările de câmp fiind încetate și lăsând fără ocupare mulți sătenii și vitelor lor, e o bună economie pentru proprietarii de păduri de a l' angaja și executa acum scoaterea, transportul și descărcarea produselor, sau adusul materialurilor cari trebuiesc să servească la întreținerea drumurilor.

La munte în timpul de zăpadă se va pune silință a se scoate repede cu sănii ori tănjele arborii și lemnele fasonate, a căror scoatere în cele-altale timpuri ale anului întimplă cele mai mari dificultăți.

Paza. — Asprimea timpului face ca delictete să fie mai numeroase și delincenții mai îndrăzneți. Gardienii trebuie să depue o îndoită privityghere și energie pentru a constata delictetele comise și a preveni pe cele proiectate. Un gardian neadormit și activ, prin prezența sa aproape continuă în pădure, prin temerea ce activitatea sa inspiră, împiedică foarte mult a se comite delictete, și e mai util de cât cel care se limitează a le constata după comitere. Cel mai bun agent nu e der cel care drezează mai mult procese verbale, ci cel la cărui ocol, de și expus, prezintă mai puțin delictete.

I. C. Eleuterescu.

INDUSTRIA CABALINA LA NOI

Vrind cine-va să studieze felul creșterii calului nostru indigen și rescolind istoria nu știu dacă ar da peste existența vreunei instituții ipice aflată vre-o dată la noi în țară. Nu știu dacă ar fi încercat cine-va vre-odată să se ocupe în mod științific, după timpuri, de producția calului nostru pentru a-l face să serve la necesitățile zilnice. Știu însă că a existat până

mai acum 20-30 ani în țară la noi mulți cai buni, și că prin secolul trecut și chiar pe la începutul secolului prezintă iereată remonțaii calii noștri pentru cavaleria armatelor prusace. De vre-o 20-30 ani încoace nu se mai vorbește, decit cu regret de calul nostru. Numărul și soiul calului nostru a degenerat. Acum vre-o 15-20 ani au început a se ivi încercări de a-l regenera sau a ne înzestra cu alti soi de cal, înființându-se câte-un rudiment de stabiliment ipic, dar toate au fost menite de la naștere a nu progresa de loc sau chiar a degenera ca și calul nostru primitiv. Pare a fi un blestem pentru această specie de animale în țara noastră.

Se vorbește de ergelia de la Nucet, de cea de la Pășcani, însă pare a fi existat numai în vis, căci de vre-o 15 ani, de la înființarea lor, se spune numai rău. Cea de la Pășcani (Ilfov), cu moartea proprietarului s'a desființat; cei ce l-au moștenit au văzut că nu iereă decât o încercare de distracție, o cheltuială enormă și un folos nul. Cea de la Nucet, și a Statului, există, dar foloasele ei sint prea mici, aproape nule, relativ cheltuielii lor în așa-timp scurt, poate zice cine-va, nu se putea face mai mult. Așa e, dar nici semne nu sunt ca pe viitor să sperăm un folos mai mare. De alte ergelii nu se prea vorbește. Sunt ergelii pe lângă diferite proprietăți mari, însă întreținute în mod primitiv, selbatic. Individii acestor cete de cai sunt primă-vara prinși cu arcanul pentru a fi înhamai la plug, și apoi lăsați iarăși în libertate.

Convingerea mea e că nu vom mai avea ca l' trebucioși decât după înființarea de stabilimente ipice, organizate și conduse în mod științific.

Pentru că abia se cunoaște în fond, în țară la noi, puținel încercări de instituțiuni ipice, voiți să fac în acest articol descrierea generală a unui stabiliment ipic de curund înființat.

In districtul Roman, există o instituție ipică la începutul ei; proprietatea domnului S. S. Donica.

Domnul S. S. Donică, unul dintre cei mai mari proprietari din partea locului, având o dragoste în adevăr rațională pentru cai, a încercat a înființa o ergelie în care atât tulpina cât și produsul să fie superioare ca sânge și ca aptitudin. Încercarea și începutul sunt excelente. Mijloacele abundă. Intenția e bună, favorabilă producției noastre cabaline. Continuat și întreținut cu aceeași ardoare ca și azi, acest stabiliment ipic va ajunge în timp de vre-o 10 ani aproape a se egala cu multe ergelii din străinătate.

Ca să explic acestea, voiți descri cum s'a format și cum s'a organizat acest institut. D. Donică a adus armăsari și lepe din diferite ergelii din Bucovina și Galiția; a avut ocazia și mijloacele de a profita de momentul când aceste ergelii se desființau. Toți caii reproducători și aceia cari sunt de dresat i a împărțit în trei părți, ast-fel: La una din moșile sale, Budești-Ghiciă, a instalat grajduri cu boxe pentru armăsari și mării de la un an în sus, imi pare, —afară de mânze. Totul este construit acolo după modelul ergeliiilor cu renume din Europa. Manej larg, unde minzii alerg în libertate. Țărcarii pentru păscut; piraie cu apă curgătoare și limpede pentru apă-pat. Și totul abia este la început și cu toate acestea pare a nu lipsi nimic. Privind acolo minzii de un an sau de doi a lergând neobosiți prin manej ori prin țarc; se naște ori cui dorința de a se ocupa cu cultura calului. În timpul verii minzii stați ziua și noaptea în țarc; li se face cel mult o sură (șopron) de stuf, unde pe timp de ploie se adapostesc singuri. De cum li se dă drumul în țarc îngrijirea ce li se dă în proporțiunea de ovăz, care se aruncă în niște gervițe sau în uluce (iesle). Creșterea e în libertate și dezvoltarea se face complet. Iarna sunt aduși în boxe, dinduli-se numai drumul prin manej din când în când. Aceștia, produse ale acestei herghelii, sunt menii a deveni cai de trăsură, de călărie și reproducători. Armăsarii sunt de provenința engleză și curat arabă. Conformațiune, vioicenie, expresiune, nimic nu le lipsește. Toți armăsarii sunt tineri, prin urmare la începutul carierei, afară de unul care trece de moșneag, pentru că are vre-o 14 ani, dar e foarte bun reproducător. Toți indivizii de aici s'nt în număr de vre-o trei-zeci sau și mai mult.

La alta din moșii, Simioncești, are epele cu minzii, cari se alăptez, și minzele de toate etățile. Aci rămâne cine-va în adevăr surprins. Sunt vre-o 20-30 epe. Mai toate ac este epe sunt ea și armăsarii de proveniența arabă. Câte-va sunt engleze din herghelia de la Pășcani: sunt acelea cari erau floarea acelei herghelii. Lepele arabe prin conformațiune, expresiune, caracter, prin totul în fine, surprinde pe ori-cine are ideea despre caracterele acestui fel de cai. Aici țarcul de păscut e mai mare, dar în același sistem. Părau curgătorii pentru apă-pat, Fântâni cu apă curată. Șopron de stuf pentru apă-pat. Iesle pentru ovăz și sghiab pentru apă-pat. În fine totul e făcut cu un calul și atențiune care nu lasă nimic de dorit. Și ceva, care are o importanță într-un stabiliment ipic, așa de mare cât toate celelalte instalațiuni, de și e lucru simplu de tot, e o mică ogradă în fața șurei și care e pavată cu petriș (prunt) așezat și bătut; aceasta pentru ea mării, cari alerg cu mu-

mele lor prin țărul ud și pe pământul moale toată ziua, să se așeze noaptea în parte din zi pe un teren tare, pietros, uscat; scopul se știe, pentru a evita formarea unghiei moișe și a talpei pline ori plane. Iepelile engleze erau ținute în boxe. Toate aceste instalații erau pentru timpul de vară; iarna sunt aduși toți caii în boxe. Mânzii după ce s'au înțărcați sunt aduși în rândul celor de o etate cu iel. la Budești sau la Roman, unde sunt crescuți după toate preceptele zootehnice. În fiecare din acești mânzi, un cunoscătorii vede pe mumele și pe țaii lor.

La lăcuința sa în Roman, d. Donic, are asemenea un număr de peste 30 cai, între cari, caii aproape formați și dresați și mânzi. Căii aceștia sunt pentru trăsura și pentru călărie; cu iel se continuă zilnic dresarea lor la trăsura și înalta școală de călărie.

Toți caii cari formează erghelia, armăsarii, iepi, mânzi, și caii formați sunt aproape o sută.

În acest institut ipic totul e organizat a concura la producția de cai pentru necesitățile zilnice, însă cari să aibă un preț mare, prin urmare cai de lux. Din împerechirea armăsarilor arabi cu iepelile engleze produsele vor avea talie și fond de aptitudine ciștigată prin moștenire; prin educație și hrana sa vor desvolta aptitudinile și le va transmite înainte, dacă vor fi rezervați pentru prăsilă. Din împerechirea armăsarului englez cu iapa arabă produsele eșite asemenea vor avea talie și fond. Educația va desvolta tot ce ie căștigat prin moștenire. Sunt și indivizi, ziși, din țară de la noi, și cari au oare-care calități, dar nu știu, încă cum are să le facă împerecherea. Va întreba cine-va, ce fond de rasă ori de de sânge va avea produsele acestor împerechieri. Răspund numai atât, că fiind probat și stabilit în operațiile zootehnice ca tatăl, mama și traista cu ovéz ori traista cu ovéz, tatăl și mama, produc totul, aci scopul este ca și ajuns. Produsele căpătând prin moștenire calitățile destul de superioare ale părinților cari sunt, pot zice, naturale, iar nu create, traista cu ovéz având-o, rămâne ca educația să-și facă datoria dezvoltând și fixând calitățile moștenite. Prin urmare, cred că ori-ce socoteală cu 1/2, 3/4, 5/8 etc., sânge duce la discuții zadarnice de teorie, cari încercă chestiunea, căci în discuție cel mai elocinț (?) va avea totdeauna dreptate. Și nici nu am acum intenția de a discuta asemenea calcule. Mai țin încă a spune, că proprietarul acestui institut nu are, din fericire, pe cât știu, ideea fixă, că armăsarul englez va aduce foloase mari fiind împerechiat cu iepelile indigene.

Despre traista cu ovéz în acest stabiliment voi spune că ea se compune din fân (și trifoi, imi pare), paie, ovéz galben și ovéz părliț sau negru. Toate sunt, bine înțelese, de calitate, pe cât posibil, cea mai superioară. Educația e pusă sub direcția unui om special, care, pe cât se zice, are cunoștințe practice destul de întinse.

Intenția proprietarului e de a produce cai de călărie și cai de trăsura, pe cari să-i expună vinzării după ce i-a format și i-a dresat, adică la etatea de patru, cinci și șase ani. Asemenea voiește a antrena unii din caii engleji pentru curse. Dacă aceasta ar face-o numai pentru doi, trei cai, scopul înființării institutului nu ar fi alțerat, dar dacă va încerca pentru ipodrom pe toți cari ei va crede bun pentru aceasta, atunci scopul economic, producția de cai bunți pentru serviciul zilnic de călărie ori de trăsura, nu va mai fi ajuns. Calul uzat prin antrenare pentru ipodrom nu va mai avea fond pentru cal de călărie, pentru trăsura nici nu mai incupe vorbă, nu va fi bun.

Proprietarul voiește a forma cai pe cari puindul în vinzare, cumpărătorul chiar de a doa zi să-și poată începe serviciul cu ei, fără a fi nevoit să-i mai dresaze ori a-i menaja ca să se desvolte. Ar rămânea în acest caz numai ca, călărețul cumpărător să fie deja dresat. Ofițerii trupelor călări vor găsi aici caii cei mai bunți, cu talie și fond de aptitudine; cai desvoltați și dresați (școala înaltă de călărie), prin urmare cei mai bunți cai pentru serviciul unui cal de ofițer de cavalerie.

Nu am intenția de a face reclamă pentru erghelia d-lui Donic, dar voiesc să arăt scopul economic al acestui institut, și care nu poate fi atins decât continuându-se și desvolându-se decăzarea ce i s'a dat de la început. Atingerea acestui scop are să fie un folos enorm pentru țara noastră. Acest institut se va recomanda de la sine când produsele vor ajunge vârsta punerii în vinzare. Și cum d. Donic dispune de o mare avere nu va spera niciodată la premiul și încorajeri din partea statului, ceea ce l-ar silii să-și fătuiască anual o parte din produsele ergheliei pentru a putea cu înlesnire obține partea sa de încorajare înscrise în buget: acesta nu va fi. Domnia-sa în liniște își va forma produsele industriei sale ipice pentru a avea un fond sub față iar nu numai față care se căștigă și aci ca în toate foarte ușor. Fățuiala însă ie totdeauna prea trecătoare, tirând după ea și urmele de fond ce a copleșit.

Susținut și prezintă așa cum eu am voit să descriu acest institut, în care industria ipică are un caracter științific, ieste singurul și primul la noi în țară, care va aduce foloase immense. Dacă în acest institut se va încerca și practica împerecherea armăsarilor arabi cu iepelile indigene, cari din ele vor prezenta oarecare valoare de la început, atunci și scopul ameliorării cailor noștri poate fi urmărit în acest institut; în acest caz însă, proprietarul va avea de riscat foarte mult. Aceasta încumbă Statului datorită de a înființa un institut sau mai multe, unde să se urmărească ameliorarea cailor noștri de țară; astfel s'ar ajunge, cred eu, a se vedea că blestemul, de care am vorbit la început, este nesimțirea noastră pentru interesele naționale.

Acum ca să termin, imi exprim părerea, că știindu-se ce e în țară la noi în privința culturii cailor, multora li se va părea curios aceea ce eu am descris. Dar acest institut este de față; el funcționează la îngrijirea tulpinei, părinților și la educația produselor. Este înființat de doi sau trei ani.

Eh am văzut și erghelia de la Pașcani, era o slabă umbră față cu aceasta. Acolo totul era organizat pentru a se putea scoate primă-vara și toamna câte câți-va indivizi la hipodromul din Capitală.

Remine acum ca alți contrați mai speciali, să determine, când vor avea ocazie, cu compasul ori cu cifre, gradul calității caracterului reproductorilor din stabilimentul ce descrieși.

Direcția școlii superioare de medicină veterinară nu ar face rău, dacă, apelând la buna voință d-lui Donic, și căpătând voie, ar duce elevii acelei școli să viziteze și acest stabiliment, precum vizitează pe cele din Austria; și aici s'ar dobândi, de visu, noțiuni de organizarea și funcționarea unui institut ipic.

În unul din numeroasele mele voii încerca să arăt părerile mele supra cauzelor degenerării cailor noștri, — și dacă statul nu ar putea să înființeze asemenea institute ipice pe unele din domeniile sale, cari se părgăinesc prin cultura primitivă a posesorilor încăpuți prin zisă licitație.

At. I. Provianu.

MAI NOU

Cu ocazia anului nou M. S. Regele a acordat d-lui general Florescu prezidental Senatului, marele cordon al Stelei, iar d-lui Carp, ministru de externe, marele cordon al Coroanei.

Ieri dimineață au fost amnestiați țeranii cari mai rămăseseră în prevențiune pentru evenimentele din Martie și Aprilie. Ministrul justiției în persoană a prezidat la scoaterea lor din temnițe.

Vânătoarea de la Tîbănești, la d. Carp, a avut deplină reușită; 13 căprioare, 60 de iepuri, și 7 vulpi au fost înscrise pe tablou. În noaptea de Vineri spre Sâmbătă s'au înapoiat în București toți invitații de aci, împreună cu d. ministru.

Cu această ocazie, nu știm pentru ce, Națiunea face să voiajeze pe d. Carp în timp de două zile la Buzău.

Ceremonia religioasă a anului nou a fost serbată la Mitropolie cu pompă.

Te Deumul urmat de o cuvîntare în biserică, s'a terminat la 11 1/2; apoi M. S., împreună cu asistenții oficiali, au trecut în apartamentele Mitropolitului primat. În cercul format, mai întâi I. P. S. S., pe urmă prezidental curții de casație d. G. Lahovari înlocuind pe d. Schina absent, și prezidental curții de conturi au felicitat pe Rege. M. S. a răspuns insistend asupra pronosticurilor de pace ce aduce cu dănsul anul 1889 și exprimand sentimentul de înfrățire al tuturor românilor.

Șampanie a fost în urmă servită, și M. S. s'a putut întreține în parte cu fie-care din cei prezenți.

Din cauza asprimei timpului, M. S. concediașe garda de infanterie încă de la sosirea la Mitropolie.

Ministrul domeniilor și d-na Al. Lahovari au fost împedicați de a lua parte la balul de la Palat prin aniversarea unui doliu de familie recent.

O mare parte din grelele chestiuni ce suscită luarea în posesiune a li-

niei Lemberg-Cernăuți-Iași de către guvernul român au fost aplanate în cele din urmă conferințe dintre delegații austriaci și d. ministru al lucrărilor publice și d. d. director și subdirector al căilor ferate. Măine va avea loc o nouă întrunire care va fi probabil decisivă.

Rămân de regulat litigiurile bănești asupra bilanțului, cari sunt ne rezolvate încă de la 1880, și separațiunea fondului de pensuni, pentru care s'au urmat pînă acum negociațiunile cele mai spinoase.

Unele ziare s'au cam pripit anunțand și incheierea și forma împrumutului cu bancherii din țară; de o parte, sindicatul bancherilor n'a comunicat încă răspunsul său definitiv, de altă parte însuși ministrul finanțelor n'a dat formă definitivă proiectului său.

Sgomotele prin urmare ce sunt puse în circulație în această privință sunt cel puțin premature.

Ministrul finanțelor contează să și poată depune bugetele la cea d'întăiu ședință a Camerii.

Școlile primare și secundare și-au început astăzi examenile semestrului I.

Toți miniștrii, afară de d. Maioreșcu, s'au întors în Capitală, la posturile lor.

Astăzi se fac alegeri în câte-va colegie pentru Parlament.

Procesul căpitanului Anastase Dumitrescu, fost comandant al ergheliei Nucet, va veni înaintea consiliului de răsboit în luna viitoare.

Ministerul lucrărilor publice a dat la lumină zilele acestea anuarul biurolui geologic pe anul III, 1885, cu 29 table de fosile litografiate.

Ultime Depeși Telegrafice ALE ROMÂNIEI LIBERE.

Paris, 13 Ianuarie. Figaro și la Presse anunță că d. Lesseps și consiliul de administrație al canalului de Panama a semnat ieri seară cu Banca pariziană un tratat pentru o emisiune de nou acțiuni ale Panamei reprezentând o sumă de 60 milioane. Prima emisiune se va face la 20 Ianuarie.

Brunsvic, 13 Ianuarie. Cercurile oficiale n'au de loc cunoștință de știri relative la negocierii cu Ducele de Cumberland, în privința cesiunii de succesiune a Brunsvicului.

Berlin, 13 Ianuarie. O telegramă din Samoa anunță că rescuțiți au atacat Daress-elam dar au fost respinși cu mari pierderi. Germanii n'au avut de cât doi răniți.

Berlin, 13 Ianuarie. Guvernul a depus pe biroul Reichstagului urmare cărții albe privitoare la cesiunea africană. Însărcinatul de afaceri al companiei raportează că Arabii propun ca compania să se mulțumească cu administrația vâml de pe Coaste, supraveghind-le și centralisand administrația întregă în stațiunea vamală din Zanzibar. Numai atunci compania ar fi recunoscută de locuitorii Coastelor.

(Agenția Havas)

BIBLIOGRAFII

A apărut: Calendarul Școlii pe 1889, de M. Berar, profesor, într'un volum elegant legat în pinză. El cuprinde: Date calendaristice. — Autorități și instituții din capitală. — Tarifa poștală. — Legea timbrului. — Tarifa C. F. — Sisteme de măsurii. — Tabele pentru prefacerea unităților vechi în unități metriche. — Personalul autorităților școlare, al societăților și instituțiilor savante, al tuturor școlilor din țară. — Catedrele vacante puse la concurs. — Foi albe pentru orar, pentru catalog, pentru notițe zilnice. — Lege pentru numirea profesorilor. — Regulament pentru aplicarea ei. — Lege pentru fixarea și gradarea remunerațiilor. — Programa stud. din școlile prim. urbane de băieți și de fete. — Progr. lucrului de mână. — Progr. studiilor din liceele și gimnas. clasice. — Progr. studiilor din școlile secundare de fete. — Progr. studiilor din liceele și gimnasiile reale. — Regulament pentru înscrierea în cl. I secundară. — Reg. pentru examinarea școlilor, cari nu au urmat în școlile publice. — Circulară privitoare la aplicarea regulamentului. — Circulară privitoare la media de trecut în atestate. — Regulament pentru

promoțiunea școlilor. — Reg. pentru examinarea școlilor, cari trec din o școală publică în o școală de altă categorie. — Decisiune priv. la primirea de seminar. solvenți. — Dispozițiunile legii pentru bursieri și bursiere. — Repertoriu de alte legi, regulamente, circuli și decisiuni în ființă. Prețul este 3 lei.

Geografia județului Teleorman aranjată ca metod după manualul premiat de Societatea geografică Română și după procedeu aprobat de d-nii învățatori ai jud. Teleorman în 1881 și următorii; iar ca coprius prescurtat și corectat conform ordinului onor. Minister al Instrucțiunii Publice și Cultelor Nr. 2630 din 1888. Doriții să pot adresa la autor: Institutul Pr. Străinescu orașul Zimnicea și la Tipografia Vorvoreanu în T. Măgurele.

A apărut de sub presă în editura Tipografiei Curții Regale F. Göbl fi: Incercări critice asupra învățămîntului nostru primar de Stef. C. Michălescu, profesor de științe fizico-naturale, inspector școlar. Volumul va fi de peste 20 coale.

poate servi și ca conducător în aplicarea principiilor pedagogice, didactice, și educative.

Curs de limba germană de M. Berar, profesor la școala Normală superioară și la liceul Sf. George.

Carte didactică aprobată: Vol. 1. Etimologia . . . 1.75

Vol. 2. Sintaxa . . . 1.75

Vol. 3. Chrestomatia I . . . 1.75

Vol. 4. Chrestomatia II . . . 1.75

Vol. 5. Vocabularul german-român 1.75

Vol. 6. Vocabularul român-german 1.75

COLOSSEUL OPPLER Sala Imperială

ZILNIC

Debutul renunțului Walzer Trio Luriluri și a d-lor Max și Willey Knock-Abouts: Debutul celebrului quartet de dame numit Silfidele Dunărei.

Dr. G. Crainiceanu Medic-oculist

Direcțiunea generală a regiei monopolurilor Statului

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că, cu începere de la 1 Ianuarie 1889, se vor pune în vânzare pe prețuri reduse următoarele spețe de țigări de foi, calitate superioară, și anume:

De vânzare o casă solidă, 6 camere chiria anuală 1.600 lei pe linia tramvaiului, str. Buzesilor 62, în București.

VIN NEGRU de Oravița și Golu-Drancea Vechi de 4 ani, calitate superioare tutulor altor vinuri. — 15 fr. vadra și ALB DE DRAGASANI din recolta anului 1888. — 15 fr. vadra la PAUN POPESCU & Comp. 18, STRADA LIPSCANI 18.

COLOSSEUL OPPLER SALA IMPERIALA este de dat pentru Baluri de societăți și nunți în timpul carnavalului.

Fabrica de Conserve Naționale Fondată în anul 1879.

C. T. CRISTOFOR La, Marinar

Pentru concurență se vinde cutiile mai mari ca ale altor fabricanți cu 30 la sută mai puțin.

Mazere boabe extra-fină Fasole (tucă nemțesească) Fasole verde fină Bame cu sos de pătlăgele roșii Pătlăgele vinete Tachon Dovleci Ardei gras Ghiveci Bob Angherari

Bulion de pătlăgele roșii Ciuperci albe cutia de 12 persoane . 2.40 Idem Idem de 6 Idem . 1.20 Sparanghel gras, cutia . 2.50

Stridii și Iere proaspete. Vinuri de masă alese.

Vin negru de Nicorești vechi de 4 ani, 1 fr. litru.

Vin alb de dragășani, vechi de 4 ani 1 fr. litru.

ICRE moi proaspete dulci IULIAN OPRESCU 39, Strada Lipscaii, 39.

Mare Depot și Atelier de Bijuterie și Horlogerie M. CRONBERG

București, Calea Victoriei vis-a-vis de Poliție.

PENTRU LOGODE SI NUNTI, recomand depoul meu bine asortat cu bijuterie fină și modernă lucrată, precum, cercei, brațari, coliere, diademe, fuli de cap, inele cu briliante diamante, rubine, safir, perle, ect, precum și ceasornice de prima calitate, Lanțuri de aur fașoane moderne, cadourile de aur și argint de la 10 lei noi în sus.

BURSA DIN BUCURESTI 31 Decembre (12 Ianuarie) 1888

Table with columns: VALORI, Tirgul liber, Cota oficiala Baza, Termen

Banca națională a României compt. 1.600.000 Avansuri pe efecte. 70% Avansuri pe lingouri. 70%

Tendința pieței, Susținută

CASA DE SCHIMB & COMISION

RUSSU & JACOB

La „Bursa“ Română

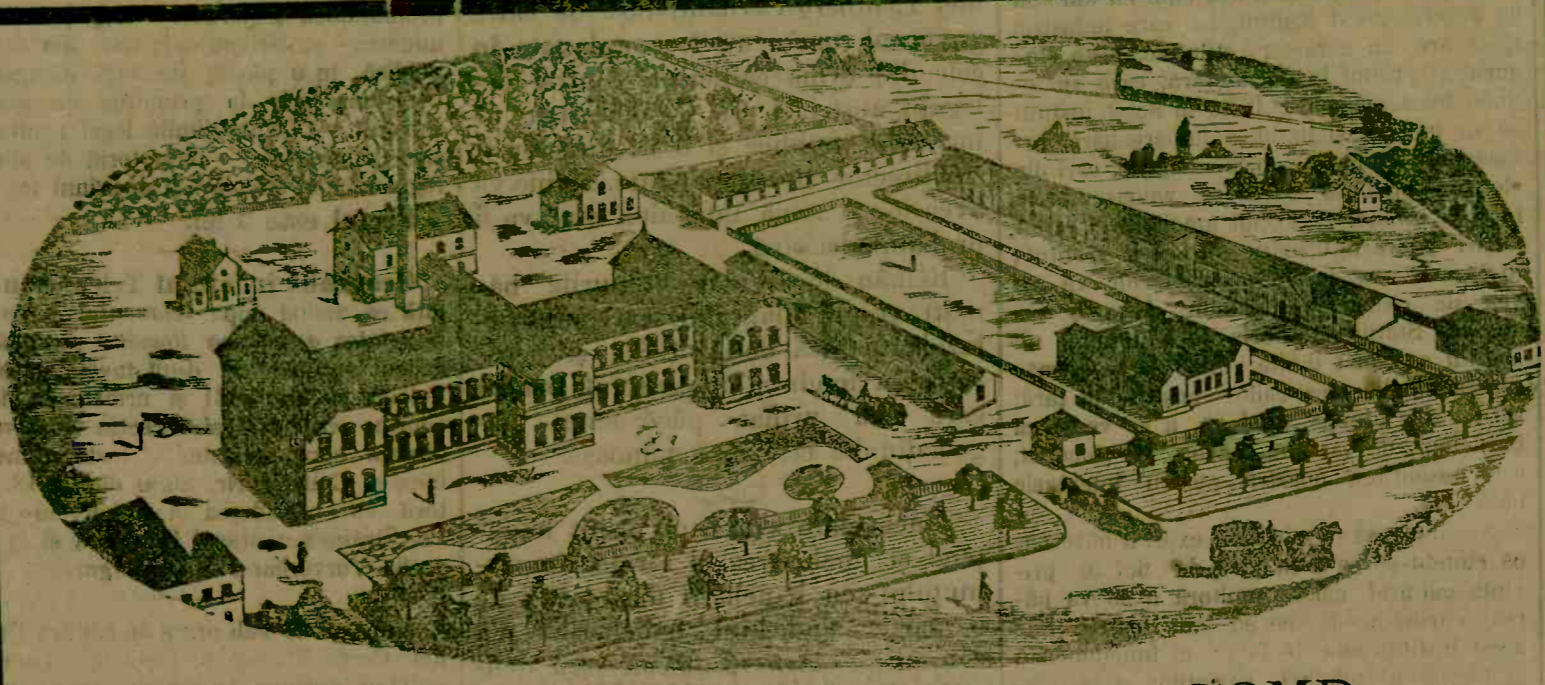
2, Str. Lipsanilor în fața vechiului Palat Dacia 2

Cumpără și vinde efecte publice și face orice fel de schimb de monezi.

Cursul pe ziua de 2 Ianuarie 1889

	Cumpără	Vinde
5% Renta amortisabilă	96	96 1/2
5% Renta Perpetue	95 1/2	95 1/2
6% Oblig. de Stat (C. Eur.)	98 1/2	99
6% „ „ C. F. R.	83	83 1/2
5% municipale	87 1/2	88 1/2
5% Scrișuri fonc. rurale	104 1/2	104 1/2
7% „ „	95 1/2	95 1/2
5% „ „ urbane	103 1/2	104 1/2
7% „ „	100 1/2	101 1/2
6% „ „	98 1/2	94 1/2
5% „ „	81 1/2	82 1/2
300 Oblig. Pensiuant	285	243
Impremutul cu prime București	57	62
3% oblig. serbești cu prime	74	78
Loturi r. roșie austriacă	37	39
„ „ r. roșie Italiene	28	29
„ „ dombau, Basilia	18	21
„ „ otomane cu prime	48	53
Agio bilete contra aur	2.40	2.65
Florini val. austriacă	2.10 1/2	2.11 1/2
Mărci Germane	1.24	1.26
Bancnote Franceze	99 1/2	100 1/2
Ruble de hârtie	2.56	2.65

NB. Cursul este scotit în aur.

M. TH. MANDREA & COMP.

S'A DESCHIS în STRADA CAROL Nr. 21, Un Magazin al acestei fabrici unde Onor. Public va putea găsi or-ce fel de **INCALȚĂMINTE** pe prețul Fabricei și în condițiunile cele mai favorabile pentru Public. **BUCUREȘTI**

CASA DE SCHIMB

MOSCU NACHMIAS

Nr. 8, în palatul „Principele Dimitrie Ghika, Dacia-Romania) Strada Lipsanilor, în fața nouă cădrii a Băncii Naționale.

BUCUREȘTI

Cumpără și vinde efecte publice și face orice schimb de monezi

Cursul pe ziua de 2 Ianuarie 1889

	Cumpără	Vinde
5% Renta amortisabilă	95 1/2	96 1/2
5% Renta Română perpetuă	95	96
5% Oblig. de Stat (Conv. Eur.)	98 1/2	99
6% „ „ C. F. R.	83	83 1/2
5% municipale	87 1/2	88 1/2
5% Scrișuri fonc. rurale	104 1/2	104 1/2
7% „ „	95 1/2	95 1/2
5% „ „ urbane	103 1/2	104 1/2
7% „ „	100 1/2	101 1/2
6% „ „	98 1/2	94 1/2
5% „ „	81 1/2	82 1/2
300 Oblig. Pensiuant	285	243
Impremutul cu prime București	57	62
3% oblig. serbești cu prime	74	78
Loturi r. roșie austriacă	37	39
„ „ r. roșie Italiene	28	29
„ „ dombau, Basilia	18	21
„ „ otomane cu prime	48	53
Agio bilete contra aur	2.40	2.65
Florini val. austriacă	2.10 1/2	2.11 1/2
Mărci Germane	1.24	1.26
Bancnote Franceze	99 1/2	100 1/2
Ruble de hârtie	2.56	2.65

NB Cursul este scotit în aur

Comitetul Național Român pentru Expozițiunea Universală din Paris 1889.

LOTERIA

spre a acoperi cheltuelile secțiunii Române a Expozițiunii Universale din Paris 1889, autorizată de Guvern prin decisiunea No. 18667 din Noembrie 1888

111 Loturi Câștigătoare în Valoare de **60,000** lei

și anume: Un lot mare de 20,000 lei
Două loturi de câte 2,000 lei
Opt loturi de câte 500 lei

Una sntă loturi care dau drept la o călătorie la Paris, dus și întors, valabil pentru o lună de zile, și la 2 fotoluri de orchestră la două Theatre din Paris.

Pretul unui bilet de loterie 1 leu

Biletete se găsesc la Casierul-Contabil al loteriei D. Th. Ștefănescu, Director la Banca Națională la principalele Case de Bancă și de Credit, la diferite persoane din societate care au bine-voit să se însărcina să desfacă, la diferiți comercianți, la debitanți de tutun etc., etc.

loteria se va trage în București la 21 Maiu 1889 în una din salele palatului Atheneului Român

Loturile Câștigătoare se vor plăti la prezentarea bitelilor prin casieria Primării Capitalei București

Banul din Vinzarea biletelor se vor depune la Banca Națională a României și la sucursalele sale.

Președinte, Gh. Bibescu. Vice-Președinte, Gr. Triandaphil. Casier-Contabil, T. Ștefănescu.

PRIMUL și SINGURUL BIROU DE PLASARE

Pentru insti utoare, guvernante, menajere, cameriste superioare și dădace (bone), — concesionat de guvern pentru toată România.

Grăție numeroaselor sale relațiuni cu străinătatea și cu țara întreagă, agenția este în stare să îndeplinească orice cerere.

ADELAIDA BANDEA
Institutează cu diplomă, Calea Victoriei, 72 în fața Palatului-Regal.
Recepțiune de la 2-7 ore d. amiază. 2-12-40 J.D.

D-NA JULIA CUCOURESCU

(Eleva lui Marmontel)

9, Strada Dreapta, 9

Dă lecțiuni de Pian acasă și în oraș.

Ma face încă un Cur: de Piano și al-tul de Teorie-Solfegiu.

Piano de 2 ori pe săptămână 16 lei pe lună.

Teorie-Solfegiu o dată pe săptămână 8 lei pe lună.

IORDACHE N. IONESCU

— RESTAURANT —
Nr. 3, Strada Covacl. Nr. 3

Brânzeturi franceze

PRIN CONCURENȚA

Patés de foies gras trufé

Comerțul Progresează!

Subsemnații, aducem la cunoștința Onor. Clienți, că am asortat cu totul din nou Magazinul En Gros și Detail, de Coloniale, Delicatesse, Vinuri, Liqueruri, Conserve și Bonbonerie, din strada Smârdan și Stavropoleos No. 2, colțul (fost G. Dobriceanu), care a trecut cu data de 1 Octombrie. a. c. sub propria noastră firmă

Ghimpeanu, Lăzărescu & Co.

Experiența dobândită într-un interval de mai mulți ani în această branșă, ne pune în plăcuta pozițiune de a asigura Onor. Clienți că în adevăr vor găsi pe lângă serviciul prompt și onest, o adevărată Concurență, atât în precizii cât și calitatea mărfurilor.

Cu Stimă

2, Str. Smârdan și Stavropoleos. (fost G. Dobriceanu)

Ghimpeanu, Lăzărescu & Co.

Str. Smârdan și Stavropoleos, 2. (fost G. Dobriceanu)

Redacția și Administrația ziarului MONITORUL COMUNAL s'a mutat la Tipografia Curții Regale.

300.000 Franci

se poate câștiga într-o zi

LA 1 FEBRUARIE 1889 s.n.

FRAGEREA

Mareii Loteriei Ottomane

Tabloul câștigurilor:

1 lot mare.	300.000 fr.	300.000 fr.
1 lot de.	25.000 fr.	25.000 fr.
1 lot de.	10.000 fr.	10.000 fr.
1 lot de.	10.000 fr.	10.000 fr.
1 lot de.	2.000 fr.	2.000 fr.
1 lot de.	2.000 fr.	2.000 fr.
1 lot de.	2.000 fr.	2.000 fr.
1 lot de.	2.000 fr.	2.000 fr.
1 lot de.	2.000 fr.	2.000 fr.
1 lot de.	2.000 fr.	2.000 fr.
12 loturi de.	1.250 fr.	15.000 fr.
28 loturi de.	1.000 fr.	28.000 fr.
500 loturi de.	400 fr.	200.000 fr.

550 loturi . . . Total: 600 000 fr

Rambursarea loturilor este garantată de către.

GUVERNUL IMPERIAL OTTOMAN

PREȚUL BILETELOR:

1 Bilet	Franci 5
7 Bilete	Franci 34
25 Bilete	Franci 118
100 Bilete	Franci 465

Formalitățile cerute, de lege au fost îndeplinite. Tragerea se face la Constantinopol, la Palatul Imperial al monedelor. — Îndată după primirea banilor, biletele ne vor adrea imediat cumpărătorilor.

Biletete de bancă și orice timbre fără excepțiune, sunt primite în plată fără orice dificultate, cu curs în aur.

Orce câștigător va fi înștiințat prin telegramă chiar în ziua tragerii. Pentru a primi biletul, sau biletele, trebuie să se expedieze banii prin mandat postal, chèque sau scrisoare recomandată la Directorul

COMPTOIR COMMERCIAL
557, Grand rue de Téké, 557
CONSTANTINOPLE.

De Vânzare

un loc mare pe calea Victoriei, No. 210 având fațadă și pe strada Ciopotari, lungimea 65 metri, lărgimea la mijloc 28, laț pe calea Victoriei 20, iar pe str. Ciopotaru 28 metri.

A se adresa Calea Victoriei 163.

40% MAI EFȚIN

Magazinul de Pânzării și Lingerie „la Confiență“

Calea Victoriei vis-a-vis de Teatru, în noul hotel Continental.

DESFACERE TOTALA

Desfacere prin autorizațiunea Onor. Camerei de comerț, cu un scăzământ de 40%, din cauză de retragere a acestei ramure de comerț.

Mărfurile care compun magazinul sunt cele următoare: Diferite feluri de olandă din fabricile cele mai renumite schifoane, madapolonuri, pichet, pânze de saltele, de mobile, mese, șervete, cărpe de bucatărie, prosoape, cămași bărbătești, ismene, gulere, manșete, flaneluțe, ciorapi de dame și bărbați, batiste de olandă și fantezie lingerie de dame marcate, broderie, dantele și diferite alte articole. Această desfacere nu va dura mai mult de 3 luni de zile cel mult, grăbiți și profitați de o ocaziune nemai pomenit de efțin.

10-4-6

AVIS

Cu onoare se aduce la cunoștința Onor. public și în special Onor. noastre clientelă că

MARELE DEPOU DE PALARIU, BLANARIU AL FABRICEI Sigmund Prager

din Strada Carol No. 4, s'a transferat și mutat definitiv în proprietatea sa din Calea Victoriei No. 1 (fosta casa Barbu Belu).

Mare depou de Cravate, Manuși, Bastoane, Pleduri, etc., etc.

Casă fondată în anul 1837

J. RESCH & FII

Bijuterii și Joareri al Curții M. S. Regelui Carol I

— REPRESENTANTUL MANUFACTUREI DE HORLOGERIE —
Patek Philippe & C-nie din Geneva

și al manufacturei de argintărie

CHRISTOFLE & C-nie DIN PARIS

No. 36, CALEA VICTORIEI, No. 36,

12-5-7

„STELLA“

Săpunărie și Parfumerie

București, Depozitu Central, calea Victoriei (vis-a-vis de Palatu regal)

Are onoare d'a aduce prin această la cunoștința O. P. că a deschis

Expozițiunea pentru anul nou

și recomandă mar-ele ei depozit de parfumerii engleze și franceze precum și acele din propria fabrică. Recomandă de asemenea

MAREA COLECȚIUNE DE ARTICOLE DE TOALETA ȘI LUX care sunt foarte nemerite pentru cadour. Alegere mare de bijuterii.

— Specialitate de luminări stearină, și de ceară ornamentată —

Serviciul prompt. — Prețuri convenabile.

MARELE CIRC SIDOLI

7, Str. Poliției, 7.

Astăzi Luni 2 Ianuarie 1889

BRILLANTA

Representațiune

Martii 3 Ianuarie 1889

Mare reprezentație

Abgy armăsar turcesc cal săritor par exoel, la prezentat de d-nul Căsar Sidoli Inele tornatore blime gimnastica a reană a sorilor Bayer — Jo un antipodiane a lui Mister Percy — Mifs Honrey renun și aplaudata grotescu.

Presentarea Elefantului Blondin și Rigolet, măga isteț, la fine Viața parisiana.

Inceputul la 8 1/2 ore seara precis

Cu stimă, TH. SIDOLI, direc